

AVTODOMI

avtodomi-ccc.si

Navodila in nasveti CCC za pripravo in prevzem avtodoma

Da boste na vaših počitnicah z avtodomom brez skrbi vam ponujamo koristne nasvete za pripravo bivalnega in motornega dela avtodoma. Želimo si, da boste ob pravilni pripravi imeli brezskrbno potovanje in nepozabno izkušnjo.

1. Električna, bivalni akumulator in solarni sistem	2
1.1. Priklop na električno	2
1.2. Razsvetljava (luči) v avtodomu	2
1.3. Bivalni akumulator	3
1.4. Solarni sistem	4
2. Glavna komandna plošča	5
3. Voda in dolivanje pitne vode	6
3.1. Dolivanje pitne vode	6
3.2. Frost ventil	7
4. Odpadna / siva voda	8
4.1. Izpust odpadne vode	8
5. Ogrevanje, hlajenje in ventilacija avtodoma	10
5.1. Komandna plošča za ogrevanje in ventilacijo Truma	10
5.2. Napake pri ogrevanju	11
5.3. Ogrevanje avtodoma	12
6. Klimatska naprava in ventilacija/ prezračevanje avtodoma	14
7. Hladilnik	15
8. Štedilnik	17
9. WC školjka in kaset	18
10. Stranska in strešna okna	20
11. Senčniki, komarniki in pliseji	21
12. Dvižna postelja	23
13. Pomožno ležišče	24
14. Dodatno ležišče	25
15. Radio	26
16. Garaža ali shranjevalni boks	27
17. Tenda	27
18. Nosilci za kolesa na zadnji steni avtodoma	29
19. Kamera	30
20. Niveliranje (izravnavanje)	31
21. Prostor za plin (plin box)	32
22. Zunanji plin priklop (hitra spojka)	33
23. Zunanji tuš	34
24. Vstopna stopnica	35
25. Gorivo in AdBlue	36
26. Motorni del	37
26.1. Traction control oz. sistem za nadzor oprijema	37
26.2. Hill Descent Control oz. nadzorovan spust čez prelaze	37
27. Splošni nasveti	38
28. Dodatne stvari in oprema	39
29. Priprava pred potovanjem z avtodomom	40
30. Pogosta vprašanja	41
31. Priprava avtodoma za uporabo v poletni sezoni	44
32. Priprava avtodoma za uporabo v zimski sezoni	44

1. Električna, bivalni akumulator in solarni sistem

1.1. Priklop na elektriko

Na zunanji vir elektrike se lahko priključimo v avtokampih, PZA postajališčih ali doma preko podaljška v navadno vtičnico (vsaj 2,5mm² kabel).

Priključimo se lahko na električna omrežja v kampih, PZA postajališčih, ali doma preko podaljška v navadno vtičnico. Pri tem uporabimo kabel z ustrežno debelino (vsaj 2,5mm²).

Slika 1.1.: Priklop elektrike na avtodom

Slika 1.2.: Priklop elektrike v električno omarico

Del obvezne opreme je podaljšek za priklop v avtodom in adapter za priklop v kamp električno omarico.

Razvije se komplet kolut in se ga pospravi pod avtodom, tako da je zaščiten pred **zunanji** vplivi (sonce, dež,...).

V avtodomu je prostor za polnilec/razdelilno enoto z varovalkami, DC-DC pretvornik, solarni regulator in glavne varovalke. Da preprečimo težave s prekinitvami napajanja in delovanjem električnih naprav, je s seboj priporočljivo imeti **rezervne varovalke**.

1.2. Razsvetljava (luči) v avtodomu

V večini novejših avtodomih je kompletna razsvetljava v LED tehnologiji. Nekateri avtodomi imajo možnost nastavitve jakosti svetlobe (Dimmable lights).

V avtodome so večinoma vgrajene različne vrste luči: glavne luči, bralne luči, ambientalne luči, led trakovi, luč v garažnem boxu,....

Naše izkušnje:

Najbolj boste brezskrbni, če boste v večjih primerih imeli dostop do zunanjega vira električne energije. Za brezskrbno potovanje imamo na voljo Hondin 2,3 kw agregat.

Naša nasveta:

- Za 100% avtonomnost poskrbi bivalni akumulator LiFePo4 (vsaj 150Ah) s solarnim sistemom.
- Pri lučeh, ki imajo možnost nastavitve "Dimmable" je potrebno jakost svetlobe zmanjšati, ker v primeru da v avtodomu gorijo vse luči na 100%, lahko kaj hitro izpraznimo akumulator. Poraba je lahko več kot 10 A!

1.3. Bivalni akumulator

Ko nismo priključeni na elektriko, je potrebno spremljati napetost oz. nivo bivalnega akumulatorja. Pomembno je paziti, da napetost bivalnega akumulatorja ne pade **pod 60%**, saj lahko to ogrozi njegovo delovanje. V primeru vremena s premalo sonca oziroma v senci solarni sistem morda ne bo zadostoval za polnjenje akumulatorja.

Naši nasveti za AGM bivalni akumulator:

- Držite nivo AGM bivalnega akumulatorja čim višje. Priporočamo nad 70%.
- Letni nasvet Enkrat dnevno za približno 45 minut zaženite i motor, vklopite klimo, žaromete in ventilacijo, da alternator polni pod višjo napetostjo. V kolikor imate kompresorski hladilnik bo verjetno treba motor zagnati zjutraj in zvečer oz. po potrebi.
- Zimski nasvet: ko so temperature nižje, dnevi krajši in se avtodom ogreva, je posledično poraba energije večja, je potrebno dvakrat dnevno za 45 do 60 min zagnati motor, vklopiti klimo, žaromete in ventilacijo, da alternator polni pod višjo napetostjo.

Naši nasveti za bivalni akumulator LiFePo4 (vsaj 150Ah):

- Pri bivalnih akumulatorjih LiFePo4 se napetost z izgubo energije ne spreminja, ker ima litij baterija konstantno napetost in s tem imamo na voljo polno kapaciteto baterije.
- Za spremljanje kapacitete in ostalih parametrov bivalnega akumulatorja uporabljamo mobilno aplikacijo, katero si predhodno namestimo.

Slika 1.3.: Nivo vode (desna ikona na ekranu) na komandni plošči Adria. (Za Sunliving glej desni stolpec na sliki 2.1.)

Letni nasvet:

Ni potrebno vsak dan zagnati motorja, ker imamo 100% avtonomnost za vsaj 100 ur.

Zimski nasvet:

Ni potrebno vsak dan zagnati motorja, ker imamo 100% avtonomnost za vsaj 48 ur.

1.4. Solarni sistem

Sončna elektrarna nam proizvaja elektriko in polni bivalni akumulator. Sončna celica potrebuje biti čim bolj čista, da imamo maksimalni izkoristek sonca, saj je lahko v nasprotnem primeru izkoristek samo 30%.

Slika 1.4.: Sončna celica na strehi avtodoma

Naša zimska izkušnja:

V zimskih mesecih se ne zanašamo samo na sončno celico, saj je sonce nižje in je tako posledično polnjenje zmanjšano (lahko tudi samo nekaj ur dnevno). Po potrebi tako zaženemo motor.

Letni nasvet:

Za 100% izkoristek sončne celice, je potrebno avtodom postaviti čim bolj na sonce. V primeru, da je avtodom v senci, je lahko izkoristek sončne celice zmanjšan celo do 80%.

2. Glavna komandna plošča

Komandna plošča ponuja enostaven nadzor in upravljanje vseh bistvenih funkcij za vsakodnevno delovanje avtodoma. Priklopimo se lahko na električna omrežja v kampih, PZA postajališčih, ali doma preko podaljška v navadno vtičnico. Pri tem uporabimo kabel z ustrezno debelino (vsaj 2,5mm²).

Slika 2.1.: Komandna plošča Sunliving

Slika 2.2.: Komandna plošča Adria

Funkcije:

Prikaz parametrov: indikator za priklop na zunanji vir elektrike (220V), nivo vrednosti bivalnega in motornega akumulatorja, nivo pitne in odpadne vode, zunanjo in notranjo temperaturo, jakost polnjenja ali praznjenja bivalnega akumulatorja.

Upravljanje:

Na plošči se lahko vklaplja/izklaplja vodna črpalka, 12V elektrika, ter luči.

3. Voda in dolivanje pitne vode

3.1. Dolivanje pitne vode

Slika 3.1.: Nivo vode (desna ikona na zaslonu) na komandni plošči Adria. (Za Sunliving glej desni stolpec na sliki 2.1.)

Postopki za dolivanje:

- Pitno vodo lahko dolivamo z vrtno cevjo, na PZA postajališčih oz. v kampih na "Camper Service" postajah, z lastno cevjo za vodo ("šlaufom") ali vrtno zalivalko.
- Pri polnjenju vode je treba vključiti vodno črpalko in prezračiti vodovodne cevi ter bojler.
- Za varno delovanje je zelo pomembno, da se bojler napolni z vodo pred vklopom ogrevanja. Če ni pravilno napolnjen, lahko poči!

Slika 3.2.: Dolivanje vode s cevjo

Slika 3.3.: Dolivanje vode z vrtno zalivalko

Medtem ko polnimo pitno vodo, vključimo vodno črpalko, prezračimo vodovodne cevi in bojler. Odpremo pipe in počasi k mrzli vodi dodajamo toplo in s tem napolnimo bojler.

ZELO POMEMBNO je prezračevanje vodovodnih cevi in boilerja pred ogrevanjem vode. Šele ko je sistem prezračen, lahko vklopimo ogrevanje vode, ker je bojler že napolnjen z

vodo. V primeru, da je vklopljeno ogrevanje vode, bojler pa ni prezračen, nam lahko v najslabšem primeru poči bojler!

POMEMBNO OPOZORILO: Pri dolivanju pitne vode bodite pozorni na to, da v določenih avtokampih in PZA/postajališčih nudijo tako pitno kot nepitno vodo. Zato morate vedno preveriti, da polnite rezervoar s pitno vodo.

Nepogrešljiv pripomoček v vseh letnih časih:

Vrtna zalivalka ("kangla") - še posebej uporabna pozimi, saj je voda na bencinskih črpalkah in večini PZA-jev zaprta.

3.2. Frost ventil

Ko v avtodomu temperatura pade pod 5°C, **frost ventil** avtomatsko spusti pitno, čisto vodo iz sistema, da prepreči zmrzovanje. Pomembno je, da pred dolivanjem vode avtodom segrejete, zaprete **frost ventil** in pritisnete tipko, sicer bo voda iztekla.

Slika 3.4.: Frost ventil

4. Odpadna / siva voda

4.1. Izpust odpadne vode

Ponavadi je ventil za izpust odpadne vode nameščen na spodnjem zadnjem delu avtodoma.

Slika 4.1.: Izpust vode na spodnjem zadnjem delu

Nekateri novejši avtodomi imajo električni izpust s tipko znotraj vozila (običajno pri šoferskem B-stebričku).

Slika 4.2.: Električni izpust na stebričku

Slika 4.3.: Električni izpust na voznikovih vratih

V kampih oz. PZA postajališčih odpadno vodo izpustimo na "Camper service" postajah, kjer avtodom zapeljemo nad odtočni kanal, po končanem spustu pa splaknemo z vodo.

Pozimi, ob nizkih temperaturah, lahko odpadna/siva voda zmrzne, v kolikor rezervoar ni izoliran in ogrevan. Če ima avtodom ogrevan rezervoar odpadne vode, ga je potrebno ob nizkih temperaturah vključiti.

Zimski nasvet:

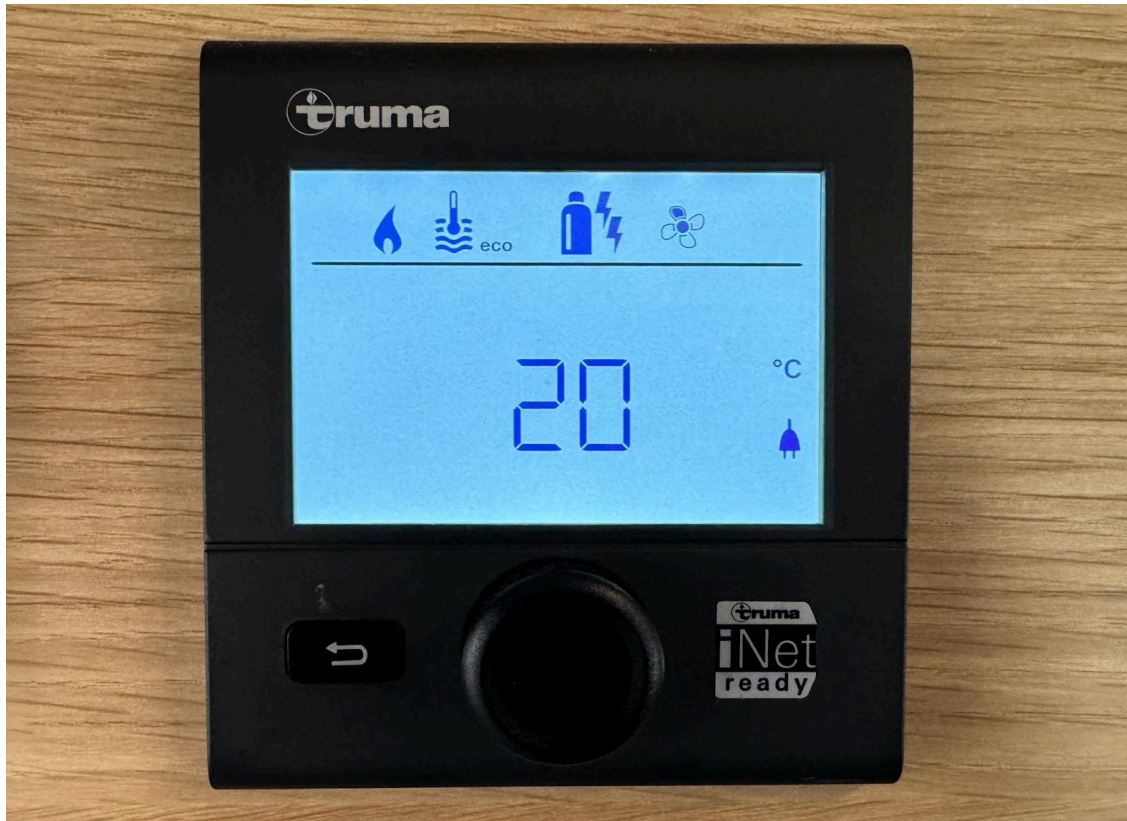
Če rezervoar ni ogrevan, postavite posodo pod iztek cevi in odprite ventil za izpust, da voda lahko sproti odteka iz avtodoma. Ko se posoda napolni, jo enostavno odlijete v kanalizacijo.

Letni nasvet:

Poleti, ko so temperature višje, lahko odpadna voda v rezervoarju začne oddajati neprijeten vonj. Zato je priporočljivo, da rezervoar izpraznite vsak dan in preprečite nastanek vonjav.

5. Ogrevanje, hlajenje in ventilacija avtodoma

5.1. Komandna plošča za ogrevanje in ventilacijo Truma

Slika 5.1.: Komandna plošča Truma

Na Truma komandni plošči nastavljamo in preverjamo naslednje nastavitve:

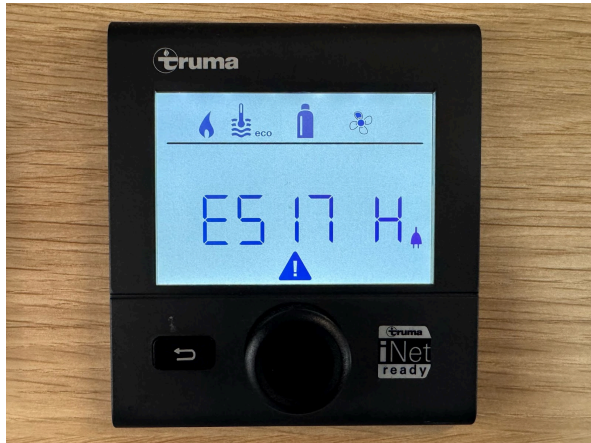
- Nastavitev temperature v avtodomu;
- Nastavitev ogrevanja tople vode:
 - 40°C (Eco)
 - 60°C (Hot)
- Hitro ogrevanje (Boost);
- Nastavitev jakosti ventilacije;
- Nastavitev vira energije:
 - plin
 - gorivo (Diesel)
 - elektrika (samo pri modelu Truma 4E in Truma 6E)
 - kombinacija ogrevanja z elektriko in plinom: Mix 1kw oz. Mix 2kw.

Ob nižjih temperaturah električni grelci ne zmorejo ogreti avtodoma, zato se vklopi plinska peč, ki dogreje avtodom do želene temperature.

Dobro je vedeti:

- Ko plamen ali termometer na zaslonu utripa, pomeni da peč segreva avtodom ali vodo.
- Ko ne utripa (ostane na miru), pomeni, da je temperatura dosežena.

5.2. Napake pri ogrevanju

Slika 5.2.: Izpust vode na spodnjem zadnjem delu

Če komandna plošča izpiše napake, kot so E507H, W536, W407H, E255... to običajno pomeni eno izmed naslednjih težav:

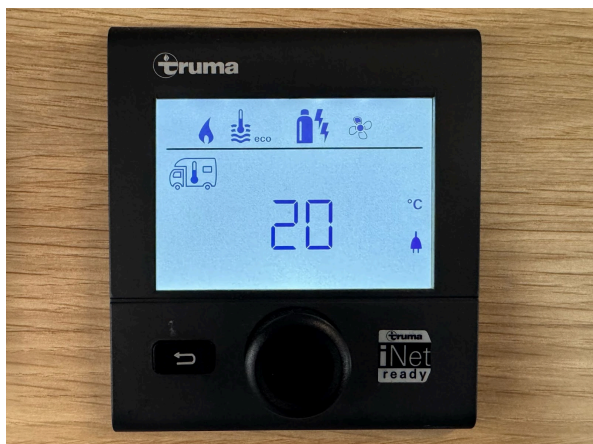
- Neuspešen zagon gretja (E517H) - preveri dovod plin;
- Plinska jeklenka je prazna (E507H);
- Ni zunanega vira elektrike (W536);
- Peč nima 12V napajanja.

Za odpravo napake poiščemo navodila na spletu. Ko je napaka odpravljena, izklopimo ogrevanje avtodoma in vode. Nato ponovno nastavimo temperaturo in jakost ogrevanja, da se sistem resetira.

Naš nasvet za peči z možnostjo delovanja na elektriko (220V):

V določenih kampih oziroma PZA postajališčih imajo omejeno moč električnega toka in varovalk (6A), zato pri ogrevanju na elektriko izberemo režim Mix 1kw, ker za Mix 2kw režim potrebujemo vsaj 10 A varovalko. V nasprotnem primeru preobremenimo varovalke in posledično pride do izklopa elektrike.

5.3. Ogrevanje avtodoma

Slika 5.3.: Nastavitev ogrevanja

Slika 5.4.: Pihala toplega zraka

Avtodomi se ogrevajo na plin, gorivo (Diesel), elektriko ali kombinacija plina in elektrike.

- Pri ogrevanju z gorivom (Webasto ali Truma Diesel) je potrebno paziti, da je nivo v rezervoarju vozila višji od $\frac{1}{4}$. **Avtodom ima varovalo, da ne porabi vsega goriva za ogrevanje in vas bo še vedno lahko pripeljal do bencinskega servisa.**
- Pri plinskem ogrevanju je potrebno paziti, da imamo odprt pretok plina iz jeklenke - varnostni ventil in "crash" ventil. Pri menjavi jeklenke bodite pozorni, da stisnete varnostni ventil in preverite "crash" ventil.

Duo Control:

Duo control omogoča preklap med jeklenkami; ko se prva izprazni, samodejno preklopi na drugo polno jeklenko.

Slika 5.5.: Oba ventila najdete v prostoru za jeklenke

Slika 5.6.: Duo control ventil

Mono Control (crash senzor):

"Crash" senzor nam omogoča, da je plinska jeklenka lahko odprta tudi med vožnjo. V primeru nesreče oziroma že ob močnejšem udarcu v udarno jamo (4g oziroma pri hitrosti 20 km/h) ventil zapre dovod plina iz jeklenke. Za sprostitve dovoda plina je potrebno stisniti ventil na cevi.

Slika 5.7.: Mono control (crash senzor) - pritisni rumeno tipko za sprostitvev dovoda plina

Naš nasvet:

Priporočamo, da se uporablja plin propan, ker je čistejši in prijaznejši do peči. Pozimi pa ne zmrzne, kot npr. butan.

Slika 5.8.: Propan jeklenke

Naš zimski nasvet:

Gretje prižgemo vsaj en dan pred odhodom (min. 15 °C). Odpremo vse omare in predale, da se avtodom enakomerno ogreje.

Naš zimski nasvet:

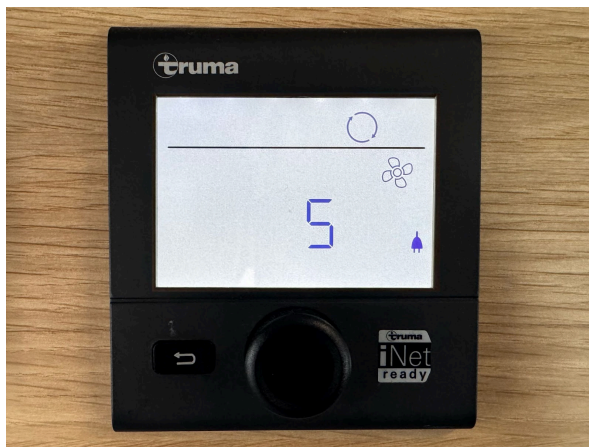
Zaprte dovod zunanjega zraka preko ventilacije oziroma klimatske naprave in vse pihalne reže, da veter in hladen zrak ne hladi kabine.

6. Klimatska naprava in ventilacija/ prezračevanje avtodoma

Ob toplejšem sončnem vremenu se notranjost avtodoma hitro segreje in bivanje v njem ni več prijetno. Avtodom najlažje ohladimo s klimatsko napravo, vendar moramo imeti avtodom priklopljen na zunanji vir elektrike (220V).

Slika 6.1.: Klimatska naprava

Slika 6.2.: Nastavitev ventilatorja

Če nimamo možnosti priklopa na elektriko, lahko uporabimo agregat (vsaj 2,3 kw), ali pa avtodom ohladimo tudi z ventilacijo. To naredimo tako, da na Truma displayu nastavimo "Vent" in določimo jakost ventilatorja (stopnje od 1-10), odpremo šobe za dovod zraka in strešna okna, da ventilacija izpodrine topel zrak iz avtodoma. Tako bomo imeli v avtodomu vedno svež zrak in bistveno nižjo temperaturo.

Max fan - strešno okno z ventilacijo, omogoča prezračevanje z nizko porabo energije. Če nimamo možnosti priklopa na elektriko in bivalna klimatska naprava ne deluje, lahko z Max fanom prezračimo in zmanjšamo temperaturo v avtodomu.

POMEMBNO:

Ventilacija ne bo delovala, če bo vklopljeno gretje avtodoma oz. gretje vode, saj bi v tem primeru ventilacija skozi šobe dovajala topel/vroč zrak, kar si ne želimo.

Naš nasvet:

Klimo prižgemo cca 2-3 ure pred spanjem, da se ohladi tako zrak, kot tudi stene avtodoma in jo nastavimo na "max fan" in minimalno temperaturo (16 °C). Ko so stene in prostor ohlajeni, zmanjšamo jakost pihanja na "Min fan" in temperaturo dvignemo na 25 °C oziroma po potrebi, odvisno od zunanje temperature.

7. Hladilnik

Vsi avtodomi imajo hladilnik. Prostornino imajo od 42 litrov do 150 litrov. V zgornjem delu hladilnika se nahaja **zamrzovalnik**. Večji hladilniki imajo v spodnjem delu predal za shranjevanje pijače (do 1,5 litra), medtem ko imajo manjši predal za shranjevanje sadja ali zelenjave.

Vrste hladilnikov v avtodomu:

- **Kompresorski hladilniki:** delujejo na 12V ali 220V napetost.
- **Absorpcijski hladilniki (trivalentni):** delujejo na 12V, 220V ali plin. Omogočajo samodejno izbiro vira napajanja, vendar je potrebno, da je hladilnik nastavljen na **avtomatiko (A)**.

POMEMBNO PRI KOMPRESORSKIH HLADILNIKIH:

- Če nismo priključeni na 220V napetost, je potrebno spremljati **nivo bivalnega akumulatorja**, saj je poraba električne energije v poletnih mesecih, ko so temperature visoke (nad 35 °C) zelo visoka.

Slika 7.1.: Kompresorski hladilnik

Slika 7.1.: Absorpcijski hladilnik

Slika 6.2.: Kontrolna plošča absorpcijskega hladilnika

POMEMBNO PRI ABSORPCIJSKIH HLADILNIKIH:

- **Če zmanjka plina v plinski jeklenki**, izklopimo hladilnik (power off). Nato ga ponovno vključimo, da poda iskro in ponovno prižge plamen! Včasih je potrebno hladilnik večkrat **resetirati** (Off-On), da se prezrači sistem!
- **Za 100% pravilno delovanje** poslušamo, ali na zunanji spodnji rešetki hladilnika gori plamen. Nekateri hladilniki imajo tudi **reset gumb**, ki omogoča ponovno vzpostavitev delovanja ob menjavi plinske jeklenke.

Naši nasveti:

- **Pred uporabo** hladilnika ga je priporočljivo dobro ohladiti - prižgemo ga vsaj en večer pred odhodom.
- V hladilnik zložimo le že **na sobno temperaturo ohlajeno pijačo in hrano!**
- **Hladilna rebra** naj ne bodo preveč naložena zaradi kroženja hladnega zraka.
- **Zaščitite zunanje rešetke hladilnika** pred neposredno izpostavljenostjo soncu (uporabite tendo, senčnik ipd.), saj te rešetke odvajajo tople zrak.

Naša izkušnja:

Poraba plina pri absorpcijskih hladilnikih je zelo nizka. Z eno plinsko jeklenko hladilnik deluje nemoteno tudi več kot 20 dni.

8. Štedilnik

Štedilniki pri avtodomih delujejo na **plin**, katerega porabljamo iz jeklenke, ki jo prevažamo v prostoru za plin. Z uporabo regulatorjev s "crash" ventilom je lahko plin odprt tudi med vožnjo.

Slika 8.1.: Plinski štedilnik

Pomembno:

- Preden zapremo stekleni pokrov, **ugasnemo vse plinske gorilnike in ohladimo kovinske rešetke**.
- Ob sončnem vremenu je še posebej **potrebna previdnost**, saj se se lahko hitro zgodi, da ne opazimo minimalnega gorenja na gorilniku in zapremo steklen pokrov, ki posledično čez nekaj časa **poči**.

9. WC školjka in kaset

Večina novjših avtodomov je opremljena s **kasetnim kemičnim straniščem**. V **kaseti** se zbirajo fekalije, ki jih ob napolnjenosti izpraznimo v **kemičnih sanitarijah** (Chemical WC), lahko pa tudi v **domači WC školjki**.

Slika 9.1.: WC školjka

Slika 9.2.: kaset za fekalije

Uporaba WC školjke:

1. Pred uporabo **odpremo loputo** na dnu stranišča.
2. Po opravljeni potrebi, s pritiskom na gumb, speremo školjko z vodo.
3. Počakamo, da se voda odteče v WC kaseto in **NUJNO zapremo loputo**.

POMEMBNO:

- Če **loputa ostane odprta**, se iz kasete širi neprijeten vonj. Ob vožnji pa lahko pride tudi do polivanja.
- Če je loputa odprta, **ne moremo izvlači WC kasete**. Poskus na silo bo poškodoval loputo, ki lahko pade v fekalije.

Naš nasvet:

Če **WC kaset** ne gre gladko iz boxa oz. sedišča, preverite, ali je loputa zaprta!

Slika 9.3.: Praznjenje kasete skozi oranžno cev

Slika 9.4.: Oranžni zatič mora biti potisnjen v režo

Praznjenje in čiščenje WC kasete:

1. Odpremo pokrovček in odlijemo oz. izpraznimo kaseto.
2. S cevjo ("šlaufom") nalijemo **približno polovico vode**, premešamo in ponovno odlijemo. To po potrebi ponovimo **vsaj 3x** ali več.

Naš nasvet:

Pri čiščenju kasete je priporočljivo **dodati malo tekočega mila** in premešati z vodo. Tako očistimo tudi stene kasete, ostala pena pa pomaga ščititi pred neprijetnimi vonjavami. S tem bo kaseta popolnoma oprana, očiščena in brez neprijetnega vonja.

Priprava WC kasete na uporabo:

1. Ko je WC kaseta prazna, vanjo damo WC tableto in WC vrečko ali nalijemo WC tekočino.
2. Zalijemo z 2 litri vode, da kemija začne delovati.
3. WC je pripravljen na uporabo.

10. Stranska in strešna okna

Stranska okna imajo različna vodila/amortizerje.

Vrste vodil / amortizerjev:

- **Plinski amortizerji** so lažji za uporabo, vendar je pri zapiranju potrebno počasi spustiti začetni pritisk.
- **Klasični amortizerji** se odpirajo in ustavijo na klik. Če želimo okno zapreti, ga moramo najprej **odpreti do konca**, nato pa ga spustiti v položaj za zapiranje.

Strešna okna imajo nastavljive nivoje odprtosti:

- Nekatera okna se dvigajo z vrtenjem ročke.
- Druga okna odrinemo ročno in jih zatakemo na željeni nivo.

Slika 10.1.: Klasični amortizerji

Slika 10.2.: Strešno okno

POMEMBNO:

Med vožnjo je nujno zapreti vsa stranska in strešna okna, da se izognemo poškodbam in izgubam okna. **Ob odpiranju stranskih oken** je nujno potrebno **stisniti tipko na kljukici**.

Naš nasvet

Avtodom je potrebno **redno zračiti**, da se izognemo neprijetnim vonjavam, tako da **odpremo strešna okna**.

11. Senčniki, komarniki in pliseji

Slika 11.1.: Senčniki

Senčniki na stranskih in strešnih oknih nam omogočajo, da ustvarimo temo in intimo znotraj avtodoma.

Večina **strešnih oken** ima varnostno **funkcijo prisilnega prezračevanja**, oziroma dovod svežega zraka v notranjost avtodoma, da ne zmanjka kakovostnega zraka, še posebej ob večjem številu potnikov.

Med vožnjo prisilno prezračevanje ustvarja podtlak in strešni senčnik vleče proti oknu in ga s tem uničuje (nastajajo manjše luknjice). V izogib poškodbam poskrbimo, da so **strešni senčniki med vožnjo pospravljeni**.

Slika 11.2.: Komarnik

Slika 11.3.: Plise

Komarniki omogočajo zračenje avtodoma brez vstopa mrčesa.

Pliseji omogočajo popolno intimo, saj z njimi **zastremo vetrobransko in stranska stekla** v potovalnem delu.

Naš nasvet:

V izogib morebitnim poškodbam naj bodo **senčniki in komarniki med neuporabo pospravljeni**.

12. Dvižna postelja

Integrirani in polintegrirani avtodomi imajo posteljo, ki se spušča s stropa. Spust in dvig je lahko na elektriko ali ročno.

Pri vseh novejših električnih posteljah imamo varovalko poleg stikala za dvig in spust.

Slika 12.1.: Ročna dvižna postelja

Pomembno:

Pri dvigu oziroma pospravljanju postelje moramo paziti, da je **odeja poravnana, blazine pa prestavimo na zadnjo posteljo**. V primeru, da blazin ne odstranimo, lahko zaradi obremenitve prekine stik varovalki, ali celo pride do odpovedi motorja. Pri ročni postelji pa do popustitve ali odstranitve pasov.

13. Pomožno ležišče

Pomožno ležišče sestavimo v jedilnici.

Postopek:

1. znižamo nivo mize;
2. obrnemo voznikov in sovoznikov sedež;
3. razporedimo blazine sedežev v posteljo.

Slika 13.1.: Znižamo nivo mize

Slika 13.2.: Obrnemo voznikov in sovoznikov sedež

Slika 13.3.: Razporedimo blazine sedežev v posteljo

Slika 13.4.: V kolikor imamo možnost, dodamo spominsko peno

Dimenzije: 80 cm x 160/180 cm.

Naš nasvet:

Priporočamo, da na potovanje vzamete **dodatno spominsko peno**, ker so blazine različnih debelin. S tem boste ustvarili **udobno posteljo**, v kateri boste lahko spali brez težav, tudi več dni.

14. Dodatno ležišče

Dodatno ležišče sestavimo na voznikovem in sovoznikovem sedežu. Tako pridobimo še eno dodatno posteljo. Za transport ga zložimo v "knjigo" in pospravimo v garažni boks.

Slika 14.1.: Dodatno ležišče na sprednjih sedežih

Slika 14.2.: Dodatno ležišče na sprednjih sedežih

Slika 14.3.: Dodatno ležišče spravimo v garažni boks

Dimenzije: 70/80 cm x 160 cm.

Naš nasvet:

Še posebej koristno je v **deževnem in hladnejšem vremenu**, saj nam omogoča, da imamo **jedilno mizo z dvema sediščema** vedno na voljo.

15. Radio

Vsi novejši avtodomi omogočajo povezovanje radia s pametnim telefonom preko Apple CarPlay in Android Auto, kar omogoča prenos zemljevidov, telefonskih obvestil in aplikacij.

Slika 15.1.: radio

Pomembno:

Pri uporabi Apple CarPlay in Android Auto v državah izven EU je potrebno paziti na prenos podatkov.

Naš nasvet:

- Za potovanje v države izven EU priporočamo, da na pot vzamete navigacijo Garmin, da se izognete visokim stroškom prenosa mobilnih podatkov.
- Alternativno lahko vnaprej naložite zemljevide za uporabo brez povezave.

16. Garaža ali shranjevalni boks

Garaža nudi prostor za prevoz različne opreme, kot so:

- kamp oprema,
- kolesa,
- otroški vozički,
- športni rekviziti, ipd...

Slika 16.1.: garažni prostor pri večjih avtodomih

Pri novejših in bolje opremljenih avtodomih je v garaži pogosto na voljo tudi električni priklop: 220V, 12V, USB in pritrdišča za pritrdjevanje predmetov.

Naš nasvet:

Za varen transport stvari v garažnem boksu priporočamo pritrditev s pasovi ali elastikami (pajki).

Pomembno:

Maksimalna dovoljena teža prtljage: 150 kg.

17. Tenda

Slika 17.1.:Tenda, pritrjena s pasovi

Odpiranje tende:

Tendo odpremo približno 1 meter in jo postavimo na noge, da ima oporo in ne pade. Ko je tenda odprta in podprta z nogami, jo odpremo do zelene dolžine in noge prestavimo.

Naš nasvet:

Tendo je priporočljivo pritrditi s **klini** in **pasovi** ("gurtne").

V primeru močnejšega vetra, v izogib poškodbam ali zlomu tende, **tendo** nemudoma **pospravite**.

Zapiranje tende:

1. Pri zapiranju poskrbimo, da je nivo tende v vodoravnem položaju, da se platno tende enakomerno zavija v rolo.
2. Tendo zapiramo **in noge prestavljamo** do cca 1 metra pred koncem, nato pospravimo noge in zložimo tendo.
3. Paziti je potrebno, da je tenda na enaki višini, da jo lahko pospravimo. V nasprotnem primeru, je potrebno tendo ponovno kompletno odviti in potem pazimo, da se enakomerno zavija pri zapiranju.

Pomembno:

Pred zapiranjem tende **odstranimo s platna** listje, veje, iglice ali druge delce in očistimo rob tende.

Nasveti za uporabo tende

- Tendo je potrebno **fiksirati** s pasovi, vzmetmi in dovolj močnimi klini. Ob močnejšem vetru ali napovedanih neurjih je nujno pospraviti tendo. (Spremljajte vremensko napoved.)
- Ob rahlem dežju je tenda lahko odprta (do max 2/3), vendar je nujno na eni strani spustiti nogo, da bo voda odtekla. V nasprotnem primeru nam **na sredini** balon vode lahko tendo polomi.
- Po dežju, če je **tenda mokra**, jo **odpremo**, da se čim prej **posuši**.

18. Nosilci za kolesa na zadnji steni avtodoma

Vsi naši avtodomi so opremljeni z **nosilcem za kolesa**. Nosilec je zasnovan za maksimalno obremenitev 60 kg.

Slika 18.1.: Nosilci za kolesa na zadnji steni avtodoma

- Pri avtodomih so nosilci nameščeni **na zadnji steni**.
- Pri kombijih (Van camperjih) se nosilci dodajo na **vlečno kljuko**.

Pomembno:

- Težja kolesa je priporočljivo postaviti čim bližje zadnji steni zaradi teže, vendar bodite previdni, da s krmilom ne poškodujete zadnje stene. Če je krmilo široko, ga obrnite za 90 stopinj.
- Nekateri nosilci imajo že integrirano **ključavnico** za zaklep koles, vendar še vedno priporočamo uporabo tudi **dodatne ključavnice ali verige**.
- Na nosilec lahko postavite **maksimalno 2 električna kolesa**, saj je nosilnost omejena s težo.

Naš nasvet:

Kolesa naj bodo **vedno zaklenjena z dodatno ključavnico!**

Pomembno:

- Pri transportu **električnih koles** je nujno potrebno **odstraniti baterijo**.
- **Maksimalna nosilnost** nosilca za kolo je **60 kg**.
- Pri transportu koles bodite pozorni na "ležeče policaje", grbine in previse, saj lahko pride do poškodbe zadnje stene.

19. Kamera

Novejši avtodomi so večinoma opremljeni z **vzratnimi kamerami** in **parkirnimi senzorji**, ki snemajo okolico **navzdol**. Vendar pa je še vedno potrebno paziti na **zgornji zadnji del** vozila.

Slika 19.1.: Zunanja kamera Sunliving in Adria

Slika 19.2.: Notranji zaslon zunanje kamero

Naš nasvet:

- Ob manevriranju na ozko parcelo, obdano z drevesi in nizkimi vejami, je priporočljivo, da si najprej ogledamo parcelo in preverimo, s katere smeri bomo začeli manever.
- Sopotnik naj zunaj preverja oddaljenost in usmerja vozilo v izogib morebitnim poškodbam.

20. Niveliranje (izravnavanje)

Del opreme vsakega avtodoma so **nivelirke** ali “cokle”, ki omogočajo, da avtodom postavimo v **vodoravni položaj** tudi na neravnem terenu.

Slika 20.1.: Nivelirke si poljubno nastavimo

Naš nasvet:

Preden zapeljemo na nivelirke, vključimo **sistem proti zdrsu** pogonskih koles oz. traction control.

21. Prostor za plin (plin box)

V prostoru za plin imamo večinoma prostor za dve **10-kilogramski jeklenki**, ki sta **pritrjeni s pasovi**.

Slika 21.1.: Plin box

Slika 21.2.: Mono control (crash senzor)

Mono Control (crash senzor):

- Omogoča, da je **plinska jeklenka odprta tudi med vožnjo**.
- V primeru nesreče ali ob močnejšem udarcu v udarno jamo (4g oz. pri hitrosti 20 km/h) **ventil zapre dovod plina** iz jeklenke.
- Za **sprostitev dovoda plina** je potrebno stisniti ventil na cevi.

Duo Control:

Tak sistem omogoča samodejni preklap med jeklenkama. Torej, ko se prva izprazni, samodejno preklopi na drugo polno jeklenko.

Slika 21.3.: Duo control ventil

Naš nasvet:

V zimskem času je priporočljivo, da imamo s seboj **dodatno plinsko jeklenko** (priporočamo plinsko jeklenko s propanom). Propan ima namreč boljše lastnosti izgorovanja pri nizkih temperaturah.

22. Zunanji plin priklop (hitra spojka)

Vsi naši avtodomi imajo možnost priklopa plina zunaj avtodoma preko hitre spojke. Omogoča nam priklop gorilnika, kuhališča ali žar plošče.

Slika 22.1.: Zunanji žar, priključen preko hitre spojke

Slika 22.2.: Hitra spojka

Naše izkušnje:

Za najboljšo izkušnjo potovanja z avtodomom priporočamo, da je avtodom opremljen s hitrim zunanjim plin priklopom. S tem boste lahko zunaj pripravljali vse obroke s pomočjo kuhališča in žar plošče.

23. Zunanji tuš

Avtodomi imajo možnost **zunanjega tuša**, ki nam omogoča tuširanje zunaj avtodoma. Tuš ročka se nahaja v garažnem boksu in jo preko hitre spojke povežemo na vodovodni sistem ter nastavljamo želeno temperaturo vode.

Slika 23.1.: Zunanji tuš, priključen na boku avtodoma

Slika 23.2.: Zunanji tuš, priključen v garažnem boks avtodoma

Pomembno:

Pri nekaterih avtodomih je potrebno vodno črpalko vključiti in po uporabi nujno izključiti.

24. Vstopna stopnica

Vsi naši avtodomi so opremljeni z **zunanjo stopnico** za lažji dostop v bivalni del. **Novejši** avtodomi imajo **električno vstopno stopnico**, starejši pa **ročno stopnico**.

Slika 24.1.: Vstopna stopnica

Pomembno:

- Pri električni stopnici **bodite izjemno previdni**, da nobena oseba (npr. otrok) **ne stoji na stopnici**, ko se samodejno izvleče in zapira. **Lahko se resno poškoduje.**
- Na stopnici ne sme biti tudi čevljev ali drugih predmetov.
- Ko zaženete motor, se **električna stopnica** praviloma **samodejno zapre**. Kljub temu je priporočljivo, da vedno preverite, ali je stopnica dejansko zaprta.

Pomembno pred vžigom vozila:

Pred prižigom motorja je nujno potrebno pospraviti stopnico.

25. Gorivo in AdBlue

Novejši avtodomi so večinoma z **dizelskim motorjem** in imajo vsaj **Euro 6 specifikacijo**. **AdBlue** je dodatek, ki pomaga pri bolj čistemu izgorevanju in zmanjšanju izpuhov. **Poraba AdBlue** pri hitrosti od 100 km/h do 110 km/h je približno **2.5 l** na **1.000 km**. Ob hitrejši vožnji ali vožnji po hribovitih cestah, kjer je poraba goriva višja, bo tudi poraba AdBlue višja in lahko doseže **do 5 l** na **1.000 km**.

Rezervoarja za gorivo (Diesel) in AdBlue se običajno nahajata **za voznikovimi vrati**.

Slika 25.1.: Mesto polnjenja rezervoarjev

Pomembno (gorivo):

Nikakor **ni priporočljivo točiti BIO dizelsko gorivo**, saj lahko povzroči nepravilno delovanje motorja in s motorni računalnik preklopi v **rezervni program**!

Pomembno (AdBlue):

Pazite da nalijete samo svež AdBlue, saj sicer lahko pride do nepravilnega delovanja sistema AdBlue, kar lahko vodi do omejenega števila kilometrov (2.000 km) pred **blokada vžiga**!

Naš nasvet:

Pred dolivanjem AdBlue tekočine se pozanimajte, kateri bencinski servisi imajo **poleg ročke za točenje goriva** poleg tudi **ročko za točenje AdBlue**. Dolivanje je veliko enostavnejše, varnejše in tudi veliko cenejše kot dolivanje iz plastičnega kanistra.

26. Motorni del

Pred vsakim daljšim potovanjem je nujno potrebno preveriti naslednje tekočine, kot so **motorno olje, zavorno olje, hladilno tekočino in tekočino za pranje vetrobranskega stekla** ter jih **po potrebi doliti**. Poleg tega preverite še **delovanje svetil** in **tlak v pnevmatikah**.

Slika 26.1.: Motorni del vozila

26.1. Traction control oz. sistem za nadzor oprijema

Je funkcija elektronskega nadzora stabilnosti, namenjena preprečevanju izgube oprijema pogonskih koles. Vključimo ga, ko je cestišče spolzko, zasneženo oziroma ledeno in med niveliranjem, ko avtodom zapeljemo na zagozde.

26.2. Hill Descent Control oz. nadzorovan spust čez prelaze

Je sistem za pomoč vozniku, ki omogoča nadzorovan spust čez prelaze brez kakršnegakoli zaviranja s strani voznika.

Slika 26.2.: Mesto tipke za Hill Descent Control

27. Splošni nasveti

Vreme

Sproti je potrebno spremljati vreme, da se izognemo neurjem (vihar, toča, poplave,...) Pozimi, ob sneženju, se je potrebno pozanimati o prevoznosti prelazov. Čez prelaze se v zimskih mesecih izogibamo jutranjim in večernimi uram, ker so takrat ceste poledenele.

Prenočitev

Zelo nevarno je prenočiti na avtocestnih bencinskih servisih oz. počivališčih. Priporočamo, da za varno nočitev uporabite aplikacijo **Park4night** oz. **Campercontact**, kjer boste našli varen prostor za prenočitev. Za prenočevanje izven kampov je priporočljivo imeti seboj plin detektor - LPG + CO + narkotiki (propan, butan, ogljikov monoksid, živčni plini)

Vožnja čez prelaz in po klancu navzdol

Zavirajte s pomočjo motorja, tako da prestavimo v drugo prestavo, v skrajni sili pa v prvo prestavo. Zavoro pritiskamo in spuščamo, da se zavore hladijo. Nevarno je, da zavoro konstantno držimo in s tem povzročimo pregrevanje zavornih diskov, oblog in posledično zavornega olja. V skrajnem primeru lahko ob visoko pregretem olju pride do odpovedi zavor!

Pomembno:

Ko se vozimo čez prelaze, je nujno potrebno ob vožnji navzdol vklopiti "Hill Descent Control" (slika 26.2.) oz. nadzorovan spust po klancu navzdol.

Manevriranje in parkiranje

Ob manevriranju na ozko parcelo obdano z drevesi in nizkimi vejami je potrebno, da si najprej ogledamo parcelo in preverimo s katere smeri bomo začeli manever. Sopotnik naj zunaj preverja oddaljenost in usmerja v izogib morebitnim poškodbam.

Pomembno:

Daljši avtodomi imajo čez zadnje kolo velik previs. Ob zavijanju pri manjši hitrosti nam zadnji del avtodoma zanese, tako da lahko zadanemo in poškodujemo zadnji del avtodoma, če smo preblizu ovire.

Pri vkrcavanju na trajekt moramo biti še posebej pozorni na zadnji del avtodoma!

28. Dodatne stvari in oprema

Za bolj sproščeno in udobno potovanje

Avtodomu radi rečemo kar »hiša na kolesih«, saj vaše bivalno okolje potuje z vami. S seboj lahko vzamete vse priljubljene pripomočke in stvari, ki jih običajno pri potovanju z avtomobilom ali z drugim prevoznim sredstvom, kjer imate lahko le osebno prtljago, ne morete vzeti s seboj.

Za udobno kampiranje na potovanju ne pozabite na:

- kamp stole in mizo, preprogo, ležalnik,
- stojalo za sušenje perila,
- sun blocker (dodatni senčnik pri tendi),
- set za pritrditev tende; pasovi, klini, kladivo,...

Za kuharske in gurmanske užitke ne pozabite na: žar, prenosno kuhinjo, indukcijsko ploščo, Pizza pan,...

Za športne navduše so pri nas na voljo:

- Kolesa in električna kolesa (tudi pregrinjala za zaščito koles),
- sup deske,
- čoln,
- električen skiro,...

Ne pozabite tudi na športne rekvizite:

- žoga, badminton loparji, frizbi, balinčki,...

Nikakor ne smete pozabiti natikačev v vseh letnih časih!

Za brezskrbno zimsko potovanje so potrebne:

Snežne verige, zimsko pregrinjalo vetrobranskega in stranskih stekel, vrtna zalivalka, lopata, električni kabli, posoda za odpadno vodo,...

Vsa dodatna oprema na: <https://www.avtodomi-ccc.si/dodatna-oprema/>

29. Priprava pred potovanjem z avtodomom

Preden se odpravite na potovanje z avtodomom, je pomembno, **da skrbno načrtujete** nekaj ključnih dejavnikov, **še posebej, če potujete v tuje države**. Spodaj smo pripravili **seznam priporočil**, ki vam bodo pomagali pri pripravi:

1. **Preverite prometne predpise in omejitve** na poti ter v ciljni regiji/ državi.
2. **Preverite pogoje vstopa v posamezne države/regije**, vključno z dokumentacijo, ki je potrebna za potnike, vozilo in živali. Preverite tudi omejitve pri vnosu gotovine, potrebo po garancijskem pismu, vizumih ter carinske omejitve.
3. **Poskrbite za veljavnost osebnih dokumentov vseh članov** in preverite, da so vsi dokumenti ustrezni za vaše potovanje.
4. **Uredite dodatno zdravstveno zavarovanje za tujino z asistenco** (npr. Coris,...) za vse člane potovanja, da boste v primeru nujnih situacij ustrezno zavarovani.
5. **Načrtujte in preverite dostopnost goriva** (cena, dostopnost, pogostost bencinskih servisov) ob poti, da boste vedno imeli na voljo dovolj goriva.
6. **Izdelajte okviren načrt potovanja**, vključno s trajektnimi povezavami, prazniki v državah, v katere potujete in drugimi dejavnostmi, ki bi lahko vplivale na vašo pot.
7. **Pripravite si ustrezne zemljevide, atlase ter sezname postajališč in kampov**, ter načrtujte postanke na primernih lokacijah kot so PZA (postajališča za avtodome), avto kampi in počivališča.
8. **Pripravite si navigacijsko napravo** in naložite najnovejše karte področij, kamor potujete, da boste imeli točne in ažurne informacije med vožnjo.
9. **Preverite plačilne navade v državah, kamor potujete**.
10. **S seboj vzemite osnovna zdravila**: protibolečinske tablete, sredstva proti driski, slabosti, bruhanju, alergijam, zaščito proti soncu in sredstva za zaščito pred insekti,...
11. **Ne pozabite na pripomočke za zabavo**: družabne igre, knjige, križanke in druge igre, ki vam bodo popestrile trenutke na poti.
12. **Pripravite športne rekvizite kot so**: žoga, badminton loparji, frizbi, balinčki in podobno, da boste lahko uživali v prostem času med potovanjem.

Predvsem pa ne pozabite uživati v vsem udobju in raziskovanju novih krajev na vašem potovanju z avtodomom.

30. Pogosta vprašanja

1. Kje lahko prespimo?

Prenočišča za avtodome so na voljo v **avtokampih in PZA (postajališčih za avtodome)**. Najbolj razširjeni aplikaciji za iskanje teh postajališč sta **“Park4night”** in **“Campercontact”**, kjer boste našli PZA-je z oskrbo (elektrika, voda, izpust sive in črne vode) ali pa samo parkirišča za spanje.

Pomembno:

Izogibajte se prenočevanju na avtocestnih bencinskih servisih, saj so ti pogosto manj varni, še posebej zaradi možne prisotnosti nepravilnosti.

Nasvet: Če ste utrujeni, zapustite avtocesto in se zapeljite do manjšega kraja, kjer lahko najdete parkirišče (npr. pri cerkvi, dvorani, šoli, muzeju,...)

Nasvet za varnost: Priporočamo, da aktivirate detektor plina in alarm.

2. S kakšno hitrostjo vozimo avtodom?

Na avtocestah je priporočena hitrost za avtodome med **100 km/h in 110 km/h**. Pri tej hitrosti bo vožnja še vedno prijetna in varna, prav tako bo poraba goriva zmerna.

Nasvet:

Vozite nekoliko hitreje od tovornjakov, ki imajo omejitev **90 km/h**, saj z osebnim vozilom nismo vajeni voziti za njimi. Avtodomi večinoma nimajo “Radarskega tempomata”. Ob vožnji za višjimi vozili posledično ne vidimo, kaj se dogaja pred nami. Ob zaviranju tovornjakov, predvsem ob sončnem vremenu, boste kasneje opazili luči za zaviranje in lahko pride do nevarnosti nesreče, če niste dovolj pozorni.

3. Kolikšna je poraba goriva avtodoma?

Povprečna poraba goriva je odvisna od vrste avtodoma, njegove teže, višine in potovalne hitrosti. Povprečna poraba goriva pri hitrosti med **100 km/h in 110 km/h** je:

- **Van avtodomi:** od 8 l / 100 km do 10 l / 100 km
- **Manjši polintegrirani avtodomi:** od 8 l / 100 km do 10 l / 100 km
- **Polintegrirani avtodomi:** od 10 l / 100 km do 12 l / 100 km
- **Alkoven in integrirani avtodomi:** od 11 l / 100 km do 13 l / 100 km
- **California:** od 7 l / 100 km do 9 l / 100 km

Naša izkušnja:

Hitrost **nad 130 km/h** povečuje porabo goriva za **do 50%**.

4. Kje lahko izpustim sivo vodo?

Odpadno ali sivo vodo lahko izpraznite na **PZA postajališčih, avtokampih** in novejših počivališčih za avtodome, kjer so na voljo posebni odtočni kanali za izpust.

5. Zakaj v avtodomu smrdi?

Ko se odpravimo iz kampa oz. postajališča ob vožnji avtodoma začne smrdeti. Odpadna / siva voda po nekaj dneh sploh poleti ko so temperature višje začne oddajati neprijeten vonj, ki prihaja iz odtokov, zato je priporočljivo praznjenje na vsake **2 dni** oz. po potrebi. Avtodom ustavite, da bo odtočna cev nad kanalizacijskem jašku, spraznimo sivo vodo in prezračimo avtodom.

Nasvet: Redno praznjenje sive vode in prezračevanje avtodoma pomaga preprečiti nastanek neprijetnih vonjav.

6. Kje lahko izpraznim WC kaseto/črno vodo?

Kaseto kemičnega wc-ja lahko spraznimo v kampih (chemical WC) in PZA (stebriček za izpust fekalij).

7. Pogoste težave s priklopom na elektriko

Zakaj ne zagori lučka/indikator, da smo priklopljeni na zunanji vir elektrike (220V)?

Preverimo varovalko na podaljšku in testiramo el. tok s polnilcem za telefon. Če elektrike še vedno ni oz. se npr. telefon ne polni, pomeni da v kamp omarici ni elektrike, zato preverite varovalko v kamp omarici oz. oziroma stopite do upravitelja.

Ko dobimo elektriko v podaljšek, posledično do avtodoma, vendar kontrolna lučka za priključeno elektriko še vedno ne gori, preverimo glavne varovalke za 220V napetost in jih dvignemo na "switch on" pozicijo.

8. Zakaj bivalna klima ne deluje?

Avtodom ni priklopljen na el. omrežje ali pa na klima sporoča "PL" (power low), to pomeni, da je v kamp omarici nizka napetost električnega toka (pod 200V). Za nemoteno delovanje imate lahko seboj agregat el. energije.

9. Zakaj vtičnice v avtodomu ne delujejo?

Ker nismo priklopljeni na zunanji vir električne energije in moramo imeti dodatno pretvornik / inverter iz 12V v 220. Pozor: MAX 300W.

POMEMBNO: V prenosni razsmernik oz pretvornik / inverter je nevarno in prepovedano priključevanje vseh močnejših porabnikov nad 300W in sicer: toaster, sušilec za lase, pizza

pan, indukcijska plošča,... ker nam lahko ob močnejšem toku v omarici z varovalkami začne topiti kabel in lahko pride do požara!

10. Zakaj v odtoku v tuš kabini ne odteče voda?

V primeru da avtodom ni niveliran - visimo naprej - se na nam lahko zgodi, da voda v tuš kabini ne odteka.

11. Kako parkiramo avtodom?

Ob manevriranju na ozko parcelo obdano z drevesi in nizkimi vejami je potrebno, da si najprej ogledamo parcelo in preverimo s katere smeri bomo začeli manever. Sopotnik naj zunaj preverja oddaljenost in usmerja v izogib morebitnim poškodbam.

12. Ali lahko zavarujem riziko odpovedi?

Za vašo varnost lahko sklenete zavarovanje za riziko odpovedi pri Coris zavarovalnici za 5,2% od vrednosti najema. Kontakt za sklenitev zavarovalne police:
Ana Pristavec - ana.pristavec@coris.si - 040 559 727

13. Ali lahko z avtodomom potujemo tudi pozimi?

Seveda lahko! Odpravite se na smučanje, ogled božičnih sejmov evropskih prestolnic ali brezskrbno zimsko potovanje. **Vsi naši avtodomi so prilagojeni in pripravljeni za potovanje tudi pozimi**, zahvaljujoč boljši izolaciji bivalnega dela in dodatni izolaciji potovalnega dela. Avtodomi imajo plinsko ogrevanje Truma oz. Webasto (diesel), kar pomeni da vas tudi pri temperaturi -20 C ne bo zeblo. Smuči in smučarski čevlji bodo v ogrevanem garažnem boxu suhi in topli, pripravljeni za naslednji smučarski dan.

Vsi avtodomi **morajo biti opremljeni z zimskim gumami in verigami.**

31. Priprava avtodoma za uporabo v poletni sezoni

Poletje je čas za brezskrbna potovanja, raziskovanje narave in uživanja v svobodi, ki jo nudi avtodom.

Preden se podate na potep, je ključnega pomena, da svoj avtodom temeljito pregledate in pripravite na sezonske razmere. Tako boste zagotovili varno in udobno izkušnjo brez neprijetnih presenečenj na poti.

Seznam najdete na nslovu:

<https://www.avtodomi-ccc.si/novice/priprava-avtodoma-za-uporabo-v-poletni-sezoni/>

32. Priprava avtodoma za uporabo v zimski sezoni

Zima prinaša prav poseben čar – zasnežene pokrajine, tišino narave in priložnost za zimске športe ali toplo zavetje v objemu narave. Avtodom je odličen spremljevalec tudi v hladnejšem delu leta, a zimski pogoji zahtevajo nekaj več priprav in previdnosti.

Seznam najdete na nslovu:

<https://www.avtodomi-ccc.si/novice/priprava-avtodoma-za-uporabo-v-zimski-sezoni/>

